

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Thyrso & socijs martyribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

MARTYRIUM SANCTI THYRSI ET SOCIO-
RVM EIVS, SIMILITER SANCTORVM PALMACII
proconsulis, Maxenty, & eorum sociorum Treuirensium, vt habetur in
antiquissimo MS. codice Ecclesie Traiectensis.

Octobris
4 & 5.

S. Maurij
vitā habes
22. Septem-
bris presen-
tito mo.

Thyrus cū
socijs venit
Treuerim.

Sepe mutuō
ad martyri-
um animāt.

Omnes tru-
cidantur.

Nota.

Capitolium
Maximiani
in ecclesiam
conuersum.

Palmatus
consul cum
xj. principi-
bus, & tota
ferē ciuita-
te Treuirēsi
occiditur.

Extruitur
in honorem
Mariæ Vir-
ginis & san-
ctorū mar-
tyrū eccle-
sia.

ANN O Dominicæ incarnationis ducentesimo nonagesi-
mo primo, Maximianus Imperator cognomento Hercu-
leus, propter frequentes Gallorum tumultus, Thebæos
milites ab Oriente in auxilium accersuit. Hi Thebæi ab
antistite Hierosolymitano fuerant baptizati: deinde à
Marcellino Papa Romano, qualiter sub armis Romanæ
libertatis Christianam innocentiam custodire deberent,
instructi. Prælati autem huic legioni duces duo. Quorū
vnus Thyrsus, alter Secundus vocabatur, & Mauritius
eiusdem legionis Primicerius: quorum ordine & nomi-
ne Secundus, apud Viçimilium Italiae castrum, martyrio
vitam finiuit. Mauritius verò apud Agaunum, cum socijs suis pro Christo gladio
occubuit. Thyrsus autem & Bonifacius cum suis plurimis socijs & principibus Tre-
uerim deuenere, ibique in campo Martio castra fixerunt, vbi ab eiusdem ciuitatis
Christianissimis principibus, Christianitatis pacisque signa in ipsis cognoscentibus,
hospitaliter & honestè atque in charitate quæ in Deo est recepti sunt.

His ergò dum causam suæ ab Oriente profectonis, suæque ad hunc locum peruen-
tionis flebiliter retulissent, eorumque consilium & auxilium humiliter postulassent:
flagranti ad eò Spiritus sancti ardore, corda omnium & ciuium & hospitem in Dei
amore succensa sunt, vt magis ad mortem pro Christi amore, quàm ad idolorum ve-
nerationem vel Christianorum oppugnationem sese mutuò animas ponere hortan-
rentur. Vix igitur sanctæ exhortationis armis se inuicem munierant, cum ecce Ric-
tiouarus à Maximiano Imperatore Treuironum præfectura donatus, eandem urbem
cuni maximo militum agmine stipatus intrauit. Qui vocatos ad se in primis, quorum
causa præcipuè venerat, Thebæorum legionis Christianos, interrogauit vt & ipsi Ro-
manorum deos adorare, eorumque detractores armis vellent subiugare. Cui dum
dux legionis Thyrsus responderet, se, suosque omnes, & socios & milites pro Christi
amore malle mori, quàm huiusmodi sacrilegio pollui: Ric-tiouarus diffusis per totū
campum militibus, omnes præcepit interfici, & corpora eorū feris & auibus deuor-
anda relinqui. Ex his innumeris, tanta multitudo ad litus Mosellæ iuxta Capitolium
martyrizata est, vt sanguinis riuuli defluentes aquas fluuij in suū colorē conuerterent,
& naturali claritate neglecta, peregrino magis quàm proprio colore ruberent. Inhu-
matis tunc etiam sanctorum corporibus vnda præbebat tumulum, quos redeunte
grata compage membrorum, futuro præsentabat iudicio. Hoc idem Capitolium
postea in honore Dei genitricis Mariæ semper Virginis est dedicatum. Et ipse locus
ad memoriam martyrum, litus ad martyres, accepit vocabulum. Hanc eadem ex-
ercuit Ric-tiouarus, videlicet Thyrsi & sociorum eius, die quarta Nonas Octobris.

Sequenti autem die Palmatum proconsulem & patriciū ciuitatis cum vndecim
principibus occidit. Quorum nomina hæc sunt: Maxentius, Constantius, Crescen-
tius, Iustinus, Leander, Alexander, Sother, Hormisda, Papius, Constans, Iouinia-
nus. Tertio nihilominus die Ric-tiouarus eadem exercuit in plebem, sexus vtriusque,
totamque urbem occisis innumerabilibus Christianis impleuit. Pauci verò Christi-
ani qui declinauerunt huius persecutionis procellas, cessante aliquantulum persecu-
tione, horum martyrum corpora partim sepulturae demandarunt, partim in quen-
dam ingentis capacitatis puteum iniecerunt.

Postmodum verò Felix, eius nominis secundus, Achiepiscopus Treuirensis, con-
struxit grandem basilicam in campo Martio ad honorem Dei genitricis Mariæ, in
qua corpora sanctorum martyrum à Ric-tiouaro occisorum honorificè re-
condidit, quæ antea dispersa & in composita fuerunt: ad laudem
& gloriam omnipotentis Dei,
Amen.

VITA